

FOND ZA RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Fonda za razvoj i zapošljavanje (dalje u tekstu: Fond) za 2006., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Fonda za 2006. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivni i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Pojedini poslovni događaji ne evidentiraju se na odgovarajuće propisane račune računskog plana, odnosno jednaki poslovni događaji evidentiraju se na različitim računima i to otežava usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda za određene namjene. Treba uspostaviti cjelovit sustav prethodne kontrole knjigovodstvenih isprava prije evidentiranja u poslovnim knjigama.
 - Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2006. ukupni prihodi i primici, te ukupni rashodi i izdaci Fonda planirani su u iznosu 707.000.000,00 kn. Hrvatskom saboru nije podneseno izvješće o izvršavanju financijskog plana Fonda, što je propisano odredbama Zakona o Fondu za razvoj i zapošljavanje.
 - Rashodi za naknade radnicima u slučaju stečaja poslodavca ostvareni su u iznosu 19.901.762,00 kn. Odnose se na isplate radnicima prema odredbama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca. Za 2006. nije podneseno Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o radu u dijelu poslovanja koji se odnosi na isplate radnicima u slučaju stečaja poslodavca, što je propisano odredbama navedenog Zakona.
 - Izdaci za kredite dane trgovačkim društvima i poljoprivrednim zadrugama planirani su i ostvareni u iznosu 150.000.000,00 kn. Za pravodobno dostavljanje tromjesečnih i godišnjih izvješća o stanju kredita i dospjelih nenaplaćenih potraživanja nisu poduzete radnje, u skladu s odredbama zaključenih ugovora s poslovnim bankama. Također, predstavnici Fonda nisu imenovani u tijela nadzora u većini društava, u skladu s Ugovorom o realizaciji programa u području poljoprivrede, šumarstva, drvne i prehrambene industrije. Nadalje, predstavnici Fonda nisu imenovani u tijela nadzora u više društava kojima su odobreni krediti, te nisu osigurani udjeli u temeljnom kapitalu društava od najmanje 50,0%, u skladu s odredbama Kriterija za financiranje razvojnih programa. Predstavnici Fonda i zaposlenici Fonda imenovani u nadzorne odbore društava korisnika kredita nisu podnosili Upravi izvješća o radu. Za obavljanje kontrole namjenskog korištenja kreditnih sredstava ili poslovanja nije imenovana niti jedna ovlaštena financijska ili druga stručna institucija. Godišnji plan nadzora razvojnih projekata nije izrađen.

Nisu poduzete sve radnje u svrhu kontrole namjenskog korištenja kreditnih sredstava ili poslovanja u skladu s odredbama Kriterija za financiranje razvojnih programa, te nije uspostavljen cjelovit sustav kontrole namjenskog korištenja kreditnih sredstava.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2006.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	707.000.000,00	698.835.449,00	98,8
2.	Rashodi i izdaci	707.000.000,00	699.032.778,00	98,9
3.	Manjak prihoda	0,00	-197.329,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			376.457,00
5.	Financijska imovina			917.258.097,00
6.	Obveze			3.748.198,00
7.	Broj zaposlenika			14

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost postrojenja i opreme u iznosu 350.874,00 kn, te druge imovine u iznosu 25.583,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 4.289,00 kn, potraživanja u iznosu 65.281.309,00 kn (potraživanja Fonda za isplate plaća i naknada plaća radnicima društava u stečaju na temelju Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca), rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 224.029,00 kn (obračunana plaća za prosinac 2006. u iznosu 208.029,00 kn, obračunani rashodi za ugovore o djelu u iznosu 14.000,00 kn i obračunane naknade za odvojeni život dva zaposlenika Fonda u iznosu 2.000,00 kn), te druga potraživanja u iznosu 851.748.470,00 kn. Druga potraživanja odnose se na potraživanja za dane kredite u iznosu 847.731.172,00 kn (kreditni tuzemnim trgovačkim društvima, obrtnicima, malom i srednjem poduzetništvu izvan javnog sektora u iznosu 830.731.172,00 kn i krediti trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 17.000.000,00 kn), te depozite u bankama u iznosu 4.017.298,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za kazne, penale i naknade šteta u iznosu 3.420.115,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu 208.029,00 kn, za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 78.009,00 kn, obveze za financijske rashode u iznosu 26.045,00 kn, te obveze za materijalne rashode u iznosu 16.000,00 kn. Do obavljanja revizije (srpanj 2007.), nisu podmirene obveze u iznosu 3.420.000,00 kn koje se odnose na obvezu za povrat dijela neiskorištenih sredstava doznačenih na temelju ugovora o donaciji zaključenog između Fonda i Komisije Europske zajednice.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2004.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Fonda za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Fondu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2006. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Prihodi koji su ostvareni u 2006. obuhvaćeni su godišnjim financijskim planom.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

1. Za obavljanje administrativnih poslova zaprimanja zahtjeva za isplatu potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (dalje u tekstu: Zavod za zapošljavanje) nije zaključen Sporazum o poslovnoj suradnji.

Fond je i nadalje u obvezi postupiti prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.

Sustavi unutarnjih kontrola

- 1.1. Pojedini poslovni događaji ne evidentiraju se na odgovarajućim propisanim računima računskog plana, odnosno jednaki poslovni događaji evidentiraju se na različitim računima, što otežava usporedbu planiranih s ostvarenim rashodima za određene namjene. Evidentiranje poslovnih događaja na opisani način nije u skladu s odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Blagajnički izvještaji, uplatnice i isplatnice imaju sve propisane elemente. Iznosi na uplatnicama i isplatnicama odgovaraju iznosima u blagajničkim izvještajima. Nije obavljena formalna i suštinska kontrola blagajne, odnosno ovlaštena osoba koja je zadužena za kontrolu blagajničkog poslovanja nije potvrdila ispravnost svojim potpisom na blagajničkom izvještaju i putnim nalogima.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 11. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da se evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, te da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu odnosno transakciju.

Odredbama Zakona o proračunu propisana je obveza ustrojavanja unutarnje revizije. Prema odredbama članka 137. navedenog Zakona, unutarnju reviziju proračunskog korisnika ustrojava čelnik proračunskog korisnika, a odredbama članka 138. propisane su nadležnosti unutarnjeg revizora.

Prema odredbi članka 17. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru iz prosinca 2006., korisnici proračuna obvezni su uspostaviti unutarnju reviziju, a do donošenja svih propisa primjenjuju se odredbe Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika, kojima su propisani uvjeti koje treba ispunjavati unutarnji revizor, standardi i metodologija rada unutarnje revizije, te zajednički kriteriji na temelju kojih proračunski korisnici uređuju unutarnju reviziju. Odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru propisano je organizacijsko ustrojavanje i neovisnost unutarnje revizije u odnosu na uključivanje u obavljanje izravnih funkcija. Također, propisana je primjena metodologije rada u planiranju i obavljanju unutarnje revizije, te izvješćivanju i praćenju danih preporuka.

Neovisna jedinica za unutarnju reviziju do vremena obavljanja revizije (srpanj 2007.) nije ustrojena. Nacrtom novog Pravilnika o radu Fonda koji je izrađen u ožujku 2007., predviđeno je zapošljavanje jednog internog revizora. Spomenuti Pravilnik do vremena obavljanja revizije (srpanj 2007.) nije donesen.

Državni ured za reviziju je naložio rashode evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te uspostaviti cjelovit sustav prethodne kontrole knjigovodstvenih isprava prije evidentiranja u poslovnim knjigama.

Također je naložio ustrojavanje unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

1.2. *Fond je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju, te naveo da će postupiti po danim nalogima.*

Financijski plan

- 2.1. Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2006. ukupni prihodi i primici, te ukupni rashodi i izdaci Fonda planirani su u iznosu 707.000.000,00 kn. U 2006. ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 698.835.449,00 kn, što je za 8.164.551,00 kn ili 1,2% manje od plana. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 699.032.778,00 kn, što je za 7.967.222,00 kn ili 1,1% manje od plana.

Odredbom članka 6. stavka 3. Zakona o Fondu za razvoj i zapošljavanje propisano je da Fond podnosi Hrvatskom saboru izvješće o izvršavanju financijskog plana. Za 2006. spomenuto izvješće nije podneseno Hrvatskom saboru.

Državni ured za reviziju je naložio podnositi Hrvatskom saboru izvješće o izvršavanju financijskog plana Fonda za proračunsku godinu, u skladu s odredbama Zakona o Fondu za razvoj i zapošljavanje.

2.2. *Fond je prihvatio nalog Državnog ureda za reviziju, te naveo da će postupiti po danom nalogu.*

Popis imovine i obveza

- 3.1. U skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, predsjednik Uprave Fonda je u prosincu 2006. donio odluku o obavljanju popisa imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2006., te je imenovao povjerenstvo za popis. Povjerenstvo je koncem siječnja 2006. sastavilo izvješće o obavljenom popisu cjelokupne imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2006. Popisom nisu utvrđeni viškovi i manjkovi, a predsjednik Uprave je prihvatio izvješće povjerenstva o popisu imovine i obveza Fonda.

Odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske propisano je da su sva tijela državne vlasti te pravne i druge osobe koje posjeduju, upotrebljavaju, koriste ili upravljaju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske dužni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, uz imovinskopravnu i tehničku dokumentaciju dostaviti popise imovine i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti, prema stanju utvrđenom popisom imovine koncem godine. Također je propisano da su dužni dostaviti sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju tom imovinom u roku 15 dana od svake promjene. Podaci za očevidnik imovine dostavljaju se u digitalnom ili papirnatom obliku, odnosno putem odgovarajućeg medija ili upotrebom modema i odgovarajućeg komunikacijskog protokola, u skladu s odredbama navedenog Pravilnika. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nisu dostavljeni podaci za očevidnik imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložio dostaviti podatke za očevidnik imovine Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 3.2. ***Fond je prihvatio nalog Državnog ureda za reviziju te naveo da će postupiti po danom nalogu.***

Rashodi za naknade radnicima u slučaju stečaja poslodavca

- 4.1. Rashodi za naknade radnicima u slučaju stečaja poslodavca planirani su u iznosu 19.750.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 19.901.762,00 kn, što je za 151.762,00 kn ili 0,8% više od plana. Odnose se na isplate radnicima prema odredbama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca. Navedenim Zakonom utvrđene su vrste i opseg prava radnika u slučaju stečaja, te poslovi Fonda kao jamstvenog fonda za isplatu potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

Odredbom članka 5. stavka 4. Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca propisano je da je Fond obvezan najmanje jednom godišnje podnijeti Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o radu u dijelu poslovanja koji se odnosi na isplate radnicima u slučaju stečaja poslodavca. Spomenuto izvješće o radu za 2006. nije podneseno Vladi Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložio najmanje jednom godišnje Vladi Republike Hrvatske podnijeti izvješće o radu Fonda u dijelu poslovanja koji se odnosi na isplate radnicima u slučaju stečaja poslodavca, u skladu s odredbama Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

4.2. *Fond je prihvatio nalog Državnog ureda za reviziju te naveo da će postupiti po danom nalogu.*

Postupci javne nabave

- 5.1. Odredbom članka 14. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi je propisano da naručitelji iz članka 4. navedenog Zakona donose plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu. Za 2006. nije donesen plan nabave.

Provedena su dva postupka nabave u vrijednosti većoj od 200.000,00 kn. Ugovorena je ukupna vrijednost nabave u iznosu 681.289 EUR (protuvrijednost 5.031.338,00 kn, obračunana po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan zaključenja ugovora). Fond je evidentirao dva provedena postupka nabave i zaključene ugovore o nabavi, a Uredu za javnu nabavu dostavljeno je godišnje izvješće o zaključenim ugovorima o nabavi u 2006., u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave.

Jedan od dva provedena postupka nabave odnosi se na nabavu stroja za ravnanje kamenitog tla.

Vlada Republike Hrvatske je u travnju 2006. donijela Zaključak, kojim je određeno da će Fond osigurati sredstva iz državnog proračuna za nabavu mehanizacije potrebne za pripremu šumskih površina za podizanje višegodišnjih nasada, te da za nabavu spomenute mehanizacije provede postupak javne nabave i da iznađe najučinkovitiji način upravljanja nabavljenom mehanizacijom. Na temelju spomenutog Zaključka, Fond je za provedbu navedenog projekta u listopadu 2006. osnovao trgovačko društvo. Cilj projekta je pretvaranje nepošumljenog zemljišta povjerenog na upravljanje društvu Hrvatske šume d.o.o. u vinograde u priobalju i na otocima. Za provedbu prvog dijela projekta Fond je planirao nabavu tri stroja za ravnanje kamenitog tla na tri otoka, kako bi se nakon pripreme tla podigli višegodišnji nasadi vinograda na 3 000 hektara površine.

Tijekom 2006. nabavljen je jedan stroja za ravnanje kamenitog tla. Za nabavu spomenutog stroja, Fond je proveo postupak javnog nadmetanja u srpnju 2006.

Stručno povjerenstvo za pripremu i provedbu postupka nabave je između tri pravodobno dostavljene ponude prihvatilo ponudu s najnižom cijenom, te je s odabranim ponuditeljem u listopadu 2006. ugovorena nabava stroja za ravnanje kamenitog tla u vrijednosti 636.493 EUR (protuvrijednost 4.702.984,00 kn, na dan zaključenja ugovora), bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 5.707.281,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Prema zapisniku o primopredaji stroj je u ožujku 2007. isporučen društvu u vlasništvu Fonda.

Na temelju odluka Fonda iz listopada i prosinca 2006. odobrena su i doznačena sredstva društvu u vlasništvu Fonda u iznosu 6.200.000,00 kn, za podmirenje obveze za nabavljeni stroj za ravnanje kamenitog tla, te za obrtna sredstva koja su potrebna za nesmetano obavljanje djelatnosti novoosnovanog društva u vlasništvu Fonda.

Na temelju ispostavljenog računa društvo u vlasništvu Fonda je iz navedenih sredstava u listopadu i prosincu 2006., platilo isporučitelju ugovorenu vrijednost spomenutog stroja u iznosu 5.707.281,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Pravo vlasništva i raspolaganja spomenutim strojem preneseno je na društvo u vlasništvu Fonda na temelju odluke iz listopada 2006. S obzirom da je ugovor o nabavi stroja s prodavateljem zaključio Fond, te da je ugovoreno da će kupac platiti prodavatelju ugovorenu vrijednost stroja, prodavatelj je trebao račun ispostaviti kupcu, odnosno Fondu, a ne društvu u vlasništvu Fonda. Društvo je u sustavu poreza na dodanu vrijednost, te na taj način može odbiti pretporez sadržan u primljenom računu za isporučeni stroj.

Nakon provedenog postupka javnog nadmetanja za nabavu stroja za ravnanje kamenitog tla iz srpnja 2006., te zaključenja ugovora s odabranim ponuditeljem, Fond nije objavio obavijest o zaključenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 20. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelj mora u roku 30 dana od dana zaključenja ugovora objaviti obavijest o zaključenju ugovora.

Društvo je dostavilo Fondu financijski izvještaj o utrošku sredstava za 2006., te za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2007. Također, društvo u vlasništvu Fonda je u kolovozu i rujnu 2007. dostavilo Hrvatskom saboru izvješće o provedbi projekta pripreme šumskih površina za podizanje višegodišnjih nasada. U izvješću je navedeno da je strojem za ravnanje kamenitog tla od ožujka (nabava stroja) do rujna 2007. obrađeno pet hektara zemljišta na lokaciji Svirča na otoku Hvaru, za što je trebalo 180 radnih sati stroja. Spomenuto izvješće sadrži i financijski izvještaj o utrošku sredstava za 2006., te za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2007.

Državni ured za reviziju je naložio donijeti plan nabave za proračunsku godinu, te objaviti obavijest o zaključenju ugovora u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također je naložio plaćanje nabavljenih roba, radova i usluga obavljati u skladu sa zaključenim ugovorom.

5.2. *Fond je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju, te naveo da će postupiti po danim nalogima.*

Dani (odobreni) krediti

6.1. Izdaci za kredite dane trgovačkim društvima i poljoprivrednim zadrugama planirani su i ostvareni u iznosu 150.000.000,00 kn.

Za podmirenje dijela obveza na temelju odluka o odobrenju kredita iz prosinca 2005. za 20 razvojnih projekata doznačeno je 49.157.925,00 kn, a preostala sredstva u iznosu 100.842.075,00 kn doznačena su za 26 razvojnih projekata odobrenih u 2006.

U razdoblju od 2003. do 2006., odobreni su dugoročni krediti za ukupno 138 razvojnih projekata u ukupnom iznosu 930.995.902,00 kn. Poslovnim bankama doznačeno je 857.538.803,00 kn, od čega u 2003. iznos 301.576.000,00 kn, u 2004. iznos 268.630.607,00 kn, u 2005. iznos 137.332.196,00 kn, te u 2006. iznos 150.000.000,00 kn. Do konca 2006., vraćeni su krediti u iznosu 9.807.631,00 kn.

Koncem 2006. u pomoćnoj evidenciji Fonda iskazane su obveze po odobrenim kreditima na temelju odluka iz 2006. u iznosu 73.457.099,00 kn.

Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2007.), od navedenog iznosa na temelju odluka o odobrenju kredita doznačeno je poslovnim bankama 43.947.099,00 kn, a preostali dio sredstava u iznosu 29.510.000,00 kn Fond je u obvezi doznačiti poslovnim bankama u skladu s dinamikom korištenja odobrenih kredita.

Od ukupno doznačenih kreditnih sredstava poslovnim bankama u iznosu 857.538.803,00 kn, koncem 2006. neiskorištena su sredstva u iznosu 65.215.294,00 kn, a stanje dospjelih potraživanja za dane kredite iznosilo je 11.882.205,00 kn. Odredbom članka 12. Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda, propisano je da se sredstva Fonda počinju raspoređivati po donošenju odluke o odobrenju kredita, odnosno kada poslovne banke ocjene opravdanost razvojnih programa. Korisnici kredita dužni su obavijestiti poslovnu banku o roku korištenja kredita u primjerenom roku (sedam do 15 dana), a banka je za svako povlačenje dužna zatražiti suglasnost Fonda.

U razdoblju od 2003. do vremena obavljanja revizije (srpanj 2007.), Fond je s 21 poslovnom bankom zaključio ugovore o poslovnoj suradnji i ugovore o obavljanju poslova u ime i za račun.

Prema zaključenim ugovorima o obavljanju poslova u ime i za račun, Fond je povjerio bankama obavljanje sljedećih poslova: zaprimanje dokumentacije i odluka Fonda o odobrenju kredita, prikupljanje dokumentacije za zaključivanje ugovora i osiguranje vraćanja kredita, zaključivanje ugovora o kreditu i sporazuma o osiguranju povrata kredita, stavljanje kredita u tečaj i otplatu, obračun kamata i naplatu kredita, dostavljanje Fondu tromjesečnog i godišnjeg izvješća o stanju kredita i dospjelih nenaplaćenih potraživanja, omogućavanje uvida u cjelokupnu kreditnu dokumentaciju, otkazivanje ugovora i provođenje prisilne naplate po pisanom nalogu Fonda. Za obavljanje spomenutih poslova Fond se obvezao bankama tromjesečno plaćati naknadu u visini 0,5% do 1,0% godišnje na osnovicu koju čini stanje kredita u korištenju i otplati.

U većini slučajeva poslovne banke nisu dostavljale tromjesečna i godišnja izvješća o stanju kredita i dospjelih nenaplaćenih potraživanja, što nije u skladu s odredbama ugovora o obavljanju poslova u ime i za račun Fonda.

Poslovne banke tromjesečno ispostavljaju obračune naknade za obavljanje ugovorenih poslova u visini 0,5% do 1,0% godišnje na osnovicu koju čini stanje kredita u korištenju. U 2006., poslovnim bankama plaćena je naknada za obavljanje ugovorenih poslova u iznosu 3.982.375,00 kn.

U 2006., za 18 poduzetničkih programa odobreni su dugoročni krediti u iznosu 134.340.000,00 kn, a poslovnim bankama doznačena su kreditna sredstva u iznosu 91.667.901,00 kn. Vrijednosno značajniji krediti u ukupnom iznosu 51.100.000,00 kn odobreni su trgovačkim društvima za realizaciju šest razvojnih projekata iz područja poljoprivrede, šumarstva, drvne i prehrambene industrije, na temelju ugovora zaključenog u siječnju 2006. s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Odredbom članka 4. Ugovora o realizaciji programa u području poljoprivrede, šumarstva, drvne i prehrambene industrije, propisana je obveza imenovanja predstavnika Fonda u tijela nadzora društva korisnika sredstava, radi nadzora i provjere ostvarivanja ciljeva utvrđenih investicijskim elaboratima razvojnih programa odobrenih za financiranje sredstvima Fonda, što je učinjeno u dva od ukupno osam društava.

U 2006. je za osam razvojnih projekata iz programa Poduzetnik početnik odobreno 9.174.174,00 kn na ime dugoročnih kredita u ukupnom iznosu, koliko je i doznačeno poslovnim bankama. Odredbama točke IV. Kriterija za financiranje razvojnih programa propisano je da će se Fond osigurati udjelom u temeljnom kapitalu trgovačkog društva od najmanje 50,0% ili će se dodatno osigurati ulaskom u upravljanje, odnosno nadzor pod posebnim uvjetima. Fond nije u društvima kojima su odobreni krediti u 2006. imenovao predstavnike u tijela nadzora niti se osigurao udjelom u temeljnom kapitalu od najmanje 50,0%.

U 2006., poslove praćenja implementacije projekata obavljala su dva zaposlenika na određeno vrijeme. Nacrtom novog Pravilnika o radu Fonda koji je izrađen u ožujku 2007., predviđeno je zapošljavanje četiri viša stručna suradnika za nadzor i upravljanje rizicima. Spomenuti Pravilnik do obavljanja revizije (srpanj 2007.) nije donesen.

Predstavnici Fonda imenovani su u nadzorne odbore 58 društava, u šest društava za nadzor su određeni zaposlenici Fonda, a u sedam društava imenovani su prokuristi. Za obavljanje kontrole namjenskog korištenja kreditnih sredstava ili poslovanja nije imenovana niti jedna ovlaštena financijska ili druga stručna institucija. Tijekom 2006., predstavnici Fonda i zaposlenici Fonda imenovani u nadzorne odbore društava korisnika kredita nisu podnosili izvješća o radu u nadzornim odborima društava korisnika kredita.

U tijeku obavljanja revizije (srpanj 2007.), u pisanom očitovanju se navodi da su imenovani predstavnici Fonda u tijela nadzora u većini većih korisnika, te da je Uprava predložila Upravnom odboru prihvaćanje novog Pravilnika o radu s izmijenjenom sistematizacijom radnih mjesta, kako bi se zaposlili službenici za obavljanje poslova nadzora implementiranih sredstava u srednjim korisnicima. Nadalje se navodi da nadzor i kontrolu trošenja odobrenih kredita korisnicima iz programa Poduzetnik početnik i zadrugama, obavljaju poslovne banke.

U skladu s odredbama spomenutih Kriterija, izvršenje i praćenje kredita obavljaju poslovne banke, a nadzor nad poslovanjem korisnika kredita i kontrolu namjenskog korištenja kreditnih sredstava obavljaju predstavnici Fonda ili u ime Fonda ovlaštena ili druga stručna institucija.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da Fond treba izmijeniti kriterije za planiranje, doznačavanje i korištenje proračunskih sredstava namijenjenih kreditiranju, kako bi se sredstva povlačila iz proračuna i doznačavala poslovnim bankama u skladu s dinamikom korištenja kredita.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje radnji za pravodobno dostavljanje tromjesečnih i godišnjih izvješća o stanju kredita i dospjelih nenaplaćenih potraživanja u skladu s odredbama zaključenih ugovora, te je izrazio mišljenje da Fond treba, s obzirom da poslovne banke u potpunosti ne ispunjavaju ugovorene obveze, preispitati ugovorne odnose s poslovnim bankama koje se odnose na plaćanje naknade za obavljanje ugovorenih poslova.

Naložio je imenovanje predstavnika Fonda u tijela nadzora društava u skladu s odredbama Ugovora o realizaciji programa u području poljoprivrede, šumarstva, drvne i prehrambene industrije. Također, je naložio imenovanje predstavnika Fonda u trgovačkim društvima kojima su odobreni krediti ili osiguranje udjelom u temeljnom kapitalu od najmanje 50,0%, u skladu s odredbama Kriterija za financiranje razvojnih programa. Također je naložio da se odlukom o imenovanju ili nekim drugim općim aktom propiše obveza da predstavnici Fonda, odnosno članovi u nadzornim odborima društava korisnika kredita podnesu Upravi izvješće o radu.

Državni ured za reviziju je naložio izraditi godišnji plan nadzora razvojnih projekata, te uspostavljanje cjelovitog sustava kontrola namjenskog korištenja kreditnih sredstava.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je potrebno izraditi cjelovitu analizu postignutih učinaka od danih kredita za svaki odobreni razvojni projekt.

6.2. *Fond je prihvatio naloge Državnog ureda za reviziju, te naveo da će postupiti po danim nalogima.*

Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 698.835.449,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 699.032.788,00 kn, za namjene utvrđene financijskim planom i državnim proračunom. Poslovanje Fonda obavljalo se u skladu s propisima koji uređuju nadležnost Fonda, osim što nije uspostavljen cjelovit sustav prethodne kontrole knjigovodstvenih isprava prije evidentiranja u poslovnim knjigama, te nije ustrojena unutarnja revizija. Nadalje, Hrvatskom saboru nije podneseno izvješće o izvršavanju financijskog plana Fonda za 2006., a Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o radu u dijelu poslovanja koji se odnosi na isplate radnicima u slučaju stečaja poslodavca. Također, Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nisu dostavljeni podaci za očevidnik imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Nadalje, nisu u potpunosti poduzete radnje u svrhu kontrole namjenskog korištenja kreditnih sredstava ili poslovanja u skladu s odredbama Kriterija za financiranje razvojnih programa i zaključenim ugovorima s poslovnim bankama, te nije uspostavljen cjelovit sustav kontrola namjenskog korištenja kreditnih sredstava.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno je zakonskom predstavniku 28. rujna 2007.